

Eerstegraadslerarenopleiding

10
voor
de
leraar

Kennisbasis Frans

versie maart 2018 | ingangsdatum studiejaar 2018-2019

Voorwoord

Vanaf 2016 hebben lerarenopleiders over de volle breedte van de lerarenopleidingen in verschillende fases met veel enthousiasme gewerkt aan de herijking van de 60 kennisbases die sinds 2008 ontwikkeld zijn. Voor u ligt het mooie resultaat van de gezamenlijke inspanningen.

De kennisbases zijn herijkt op zowel de inhoud, het niveau als de breedte van de vakkennis. Daar waar mogelijk is samenhang aangebracht tussen de kennisbases die een inhoudelijke en vakoverstijgende verwantschap hebben. De inhoud van elke kennisbasis is uiteindelijk gevalideerd door het werkveld en externe inhoudelijke deskundigen. Het resultaat is in overeenstemming met landelijke eisen.

De lerarenopleidingen kunnen tevreden terugkijken op een periode waarin zij veel hebben gediscussieerd, geschaafd en bijgesteld. Een periode waarin lerarenopleiders intensief hebben nagedacht over hun vak, de didactiek en het minimale niveau dat een startbekwame leerkracht moet beheersen. Met de inzet van zoveel betrokken mensen wordt dit eindresultaat breed gedragen.

Al deze activiteiten hebben ook nog iets anders opgeleverd. Het bracht collega's van diverse instellingen met elkaar in contact. Ze kregen gelegenheid om met vakgenoten te discussiëren en daarmee hun eigen expertise aan te scherpen. Ook de contacten met het werkveld zijn versterkt. De samenwerking geeft een impuls aan de betrokkenheid van de lerarenopleiders bij de kwaliteitsverbetering en hun professionalisering.

Permanente kwaliteitszorg is essentieel voor de maatschappelijke opdracht. De kennisbases leveren daarvoor de ijkpunten. Het zijn geen statische documenten. De kennisbases blijven met enige regelmaat bijstelling nodig hebben vanwege vakinhoudelijke veranderingen, pedagogisch-didactische eisen, maatschappelijke ontwikkelingen en voortschrijdend inzicht. Dat houdt het gesprek over de inhoud van de lerarenopleidingen volop in leven en draagt daarmee bij aan de kwaliteitsslag die met het ontwikkelen van de kennisbases wordt beoogd.

De lerarenopleidingen weten elkaar beter te vinden en pakken uitdagingen gezamenlijk op. Hiermee dragen zij bij aan een goede opleiding voor de nieuwe generatie leraren en het onderwijs in Nederland.

Ik dank allen die hieraan hebben bijgedragen.

mr. Thom de Graaf,
voorzitter Vereniging Hogescholen

Inhoud

	Voorwoord	2
1	Inleiding	4
	Algemene toelichting	4
	Verantwoording	4
	Beschrijving kennisdomeinen	4
	Redactie en validering	4
2	Algemene toelichting	5
	Versterken kenniscomponent	5
	Ontwikkeling kennisbases	5
	Herijking kennisbases	6
	Herijkingsproces	6
3	Verantwoording	8
	Relatie kennisbasis tweedegraadslerarenopleiding	8
	Belangrijkste wijzigingen bij herijking	8
4	Beschrijving kennisdomeinen	10
	Opbouw kennisdomeinen	10
	Domein 1: Taalvaardigheden	10
	Domein 2: Taalkunde	12
	Domein 3: Literatuur en cultuur	13
	Domein 4: Vakdidactiek	14
	Domein 5: Wetenschappelijke grondslagen en ontwikkelingen	16
5	Redactie en validering	18
	Redactieteam	18
	Valideringsgroep	18

1 Inleiding

Voor u ligt de herijkte kennisbasis van de eerstegraadslerarenopleiding Frans. Deze kennisbasis beschrijft wat minimaal van een startbekwame leraar mag worden verwacht, zowel qua inhoud als het bijbehorende niveau, ongeacht de instelling waar de student is opgeleid. Het afnemende scholenveld en externe inhoudelijk deskundigen hebben bijgedragen aan de validering van deze kennisbasis.

Deze herijkte kennisbasis is geldig met ingang van het studiejaar 2018-2019 en is in eerste instantie bedoeld voor de lerarenopleiders zelf, maar ook voor hun studenten of externe belanghebbenden.

De kennisbasis is als volgt opgebouwd:

Algemene toelichting

In het hoofdstuk *Algemene toelichting* is informatie opgenomen over de aanleiding, ontwikkeling, inhoud en herijking van de kennisbases.

Verantwoording

In het hoofdstuk *Verantwoording* geeft het redactieteam van de kennisbasis een toelichting op de totstandkoming van de herijkte kennisbasis en legt het verantwoording af over de gemaakte keuzes.

Beschrijving kennisdomeinen

In het hoofdstuk *Beschrijving kennisdomeinen* zijn de vakinhoudelijke en vakdidactische (sub)domeinen opgenomen evenals het minimale niveau waarop de student de (sub)domeinen moet beheersen.

Redactie en validering

In het hoofdstuk *Redactie en validering* vindt u een overzicht van de redactie- en valideringsleden die betrokken zijn geweest bij de herijking van deze kennisbasis.

2 Algemene toelichting

Versterken kenniscomponent

In de eerste jaren van dit millennium was er brede kritiek op de vakinhoudelijke en vakdidactische kwaliteit van de lerarenopleidingen. Als antwoord hierop presenteerde staatssecretaris Van Bijsterveldt in 2008 de nota *Krachtig meesterschap, kwaliteitsagenda voor het opleiden van leraren 2008-2011*. Een onderdeel van de kwaliteitsagenda betreft de verbetering van de vakinhoudelijke kwaliteit van de lerarenopleidingen. 'Het eindniveau van de opleidingen wordt duidelijk vastgelegd. Hiertoe ontwikkelen de opleidingen in samenwerking met het afnemende veld een gezamenlijke kennisbasis, eindtermen en examens'.

De gezamenlijke lerarenopleidingen hebben met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap afspraken gemaakt om de kenniscomponent binnen de opleidingen te versterken. Het systeem van kennisborging bestaat uit drie landelijke kwaliteitsinstrumenten: kennisbases, kennistoetsen en peer-review. Alle activiteiten zijn ondergebracht in het programma *10voordeleraar*, onder de paraplu van de Vereniging Hogescholen. Ruim duizend lerarenopleiders werken binnen kennisnetwerken gezamenlijk aan de kwaliteitsinstrumenten. Met elkaar bepalen en borgen ze het minimale eindniveau van een afgestudeerde student. Ook andere deskundigen maken onderdeel uit van de processen voor legitimatie en validatie.

Ontwikkeling kennisbases

In de periode 2008-2011 hebben lerarenopleiders over de volle breedte van de hbo-lerarenopleidingen gezamenlijk de kennisbases ontwikkeld. Het afnemende scholenveld en externe inhoudelijk-deskundigen hebben bijgedragen aan de validering van de inhoud. In totaal zijn 62 kennisbases opgesteld. Na validatie van de kennisbases hebben de opleidingen hun onderwijsprogramma aangepast. Het kader van de kennisbases legt voor 80% de brede en gemeenschappelijke basis vast van wat in de opleiding aan bod komt. Daarbuiten is er ruimte voor een eigen profilering van de individuele instelling.

De kennisbases sluiten aan bij het hbo-niveau: NLQF, Dublin-descriptoren en hbo-kwalificaties. Dit betekent dat een afgestudeerde student een brede kennis moet hebben van het vakgebied waarin hij les gaat geven en dat hij boven de stof staat. Ook moet aandacht besteed worden aan de verwante of aanpalende vakken van het vakgebied, waarin later wordt lesgegeven. Voor de leraar in de bovenbouw havo en vwo betekent dit dat hij zijn leerlingen kan adviseren en wegwijzen maken in de mogelijke vervolgoopleidingen die voortbouwen op zijn vak, kan aangeven wat de beroepsgerichte toepassingen (en de ontwikkelingen) van het vak zijn en dat hij zijn leerlingen voorbereidt op het (landelijke) examenprogramma. Daarnaast vormen de kennisbases de uitwerking van de wettelijke bekwaamheidseisen zoals vastgelegd in het beroepsregister leraar. De kennisbases bevatten daarmee de beschrijving van de

vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische kennis én vaardigheden die een student moet beheersen op het moment van afstuderen.

Hoewel niet specifiek aangegeven in de kennisbases, heeft elke leraar een rol in taalgericht of taalontwikkelend vakonderwijs. Leerlingen zijn in vaklessen (vak)taal aan het verwerven, waarbij taalontwikkeling en begripsontwikkeling hand in hand gaan. Het betreft zowel *Dagelijkse Algemene Taalvaardigheid* (DAT) als *Cognitieve Academische Taalvaardigheid* (CAT). Taalgericht lesgegeven komt naar voren bij de gebruikte vakdidactische werkvormen en de taalgerichtheid van toetsen en beoordelen.

Herijking kennisbases

Vakinhoudelijke veranderingen, maatschappelijke ontwikkelingen en voortschrijdend inzicht maken het wenselijk dat iedere kennisbasis met enige regelmaat wordt beoordeeld op de inhoud en waar nodig wordt aangepast. Dit maakt ook deel uit van de afspraken met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. In het studiejaar 2015-2016 is gestart met het herijken van de oorspronkelijke kennisbases.

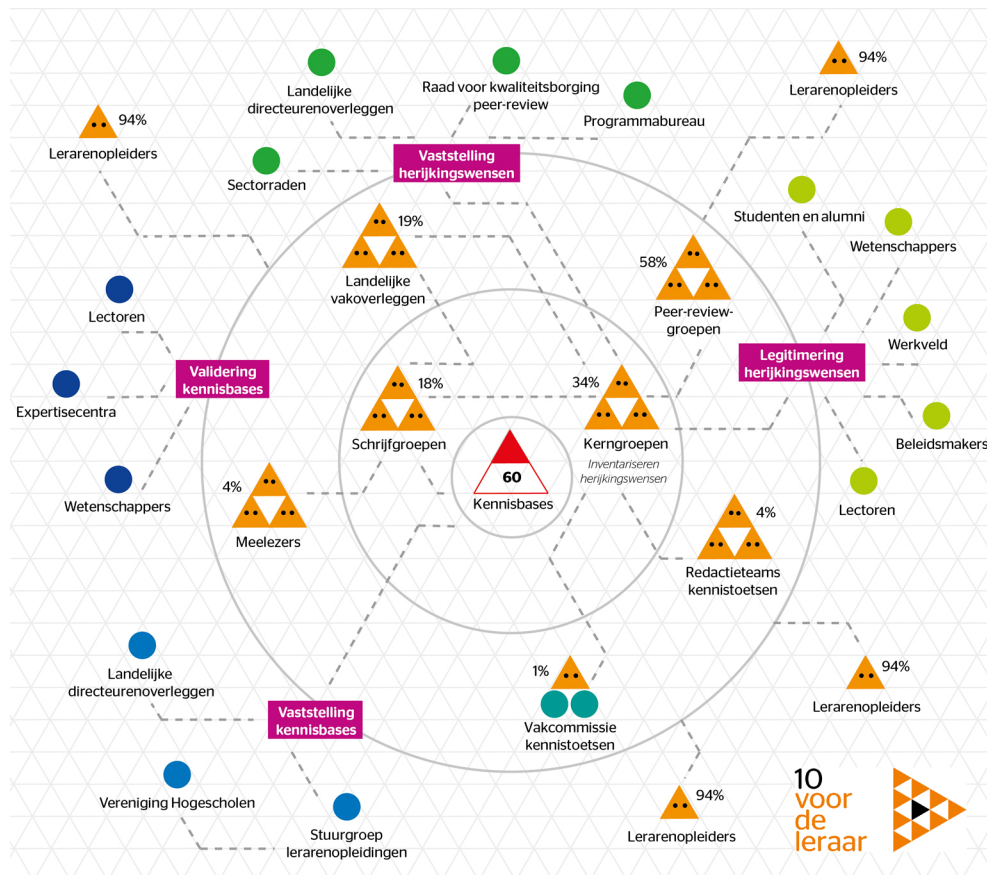
De kennisbases zijn door de lerarenopleidingen herijkt op inhoud en niveau. Ook is gekeken naar de breedte van de vakkennis, zodat de kennisbases het desbetreffende werkterrein (basisonderwijs, tweedegraadsgebied, eerstegraadsgebied) van de toekomstige leraar geheel dekken. Daar waar mogelijk is samenhang aangebracht tussen de kennisbases die inhoudelijk en vakoverstijgende verwantschap kennen. Daarnaast is de nadruk gelegd op de implementatie van een aantal (maatschappelijk) belangrijke vakoverstijgende thema's. De herijkte kennisbases zijn getoetst aan de laatste wetenschappelijke inzichten van het vak, de ontwikkelingen in het werkveld en veranderingen op het gebied van landelijk beleid.

Herijkingsproces

Het herijkingsproces is zodanig vormgegeven dat iedereen die betrokken is bij een vak of opleiding gevraagd of ongevraagd mee kon denken, zodat er een breed draagvlak voor de kennisbasis bestaat. Lerarenopleiders vormden de spil bij het herijkingsproces.

Voor elke kennisbasis heeft de kerngroep bestaande uit lerarenopleiders van de verschillende instellingen de herijkingswensen geïnventariseerd en ter legitimatie voorgelegd aan relevante betrokkenen, waaronder alumni, lectoren, wetenschappers en/of beleidsmakers. Het definitieve herijkingsvoorstel is vastgesteld door een vaststellingscommissie, waar onder andere het landelijk overleg vakmasters (LOVM) deel van uitmaakte. Hun specifieke taak was erop toe te zien dat de vastgestelde procedure juist is gevolgd. Zo hebben ze bijvoorbeeld bekeken of alle belanghebbenden afdoende zijn gehoord en of de gemaakte keuzes voldoende zijn toegelicht.

Na vaststelling van het herijkingsvoorstel is de schrijfgroep aan de slag gegaan met het herschrijven van de kennisbasis. Onder leiding van het LOVM is het opgeleverde concept gevalideerd door vertegenwoordigers van het werkveld, van de wetenschap en van eventuele vakverenigingen. Na verwerking van de opmerkingen zijn de herijkte kennisbases met een positief advies van het LOVM door de Stuurgroep Lerarenopleidingen van de Vereniging Hogescholen bestuurlijk vastgesteld.

Figuur 1. Betrokkenen bij het herijkingsproces kennisbases lerarenopleidingen.

3 Verantwoording

Relatie kennisbasis tweedegraadslerarenopleiding

De kennisbasis van de eerstegraadslerarenopleiding Frans sluit aan bij de kennisbasis van de tweedegraadslerarenopleiding Frans. De indeling van de domeinen en subdomeinen is vrijwel dezelfde. In alle domeinen laat de kennisbasis van de master een verdieping zien ten aanzien van de bachelor kennisbasis, evenals kennis op metaniveau.

Voor de taalvaardigheden wordt bij de master de beheersing van bijna een heel ERK-niveau hoger gevraagd, C1 in plaats van B2/B2+. Dit mag een klein verschil lijken, maar niveau C1 stelt veel hogere eisen aan het taalniveau dan B2/B2+. C1 is bovendien het niveau dat gevraagd wordt door de universitaire lerarenopleidingen. De indicatoren voor de taalvaardigheden zijn voor beide kennisbases ontleend aan of afgeleid van de taalprofielen.

Ook bij elk ander domein zijn indicatoren opgenomen die de explicitering zijn van het masterniveau van de verschillende onderdelen. Hieruit blijkt eveneens duidelijk het hogere niveau dat de afgestudeerde vakmaster dient te bereiken. Hieruit blijkt bijvoorbeeld dat de afgestudeerden van de vakmaster zelfstandig (een selectie van) wetenschappelijke artikelen kunnen lezen of dat studenten ervaring opgedaan hebben met onderzoeksmatig denken binnen een bepaald domein.

Het domein *Taalkunde* is summier vertegenwoordigd in de kennisbasis van de bachelor, maar is een belangrijk onderdeel van de masterkennisbasis. Dat is ook het geval voor literatuur. Voor beide domeinen geldt dat er voor het masterniveau een duidelijke verdieping gevraagd wordt en kennis op metaniveau.

In het domein van de vakdidactiek wordt voortgebouwd op de thema's die eerder aangeboden zijn in de bachelor, waardoor de masterdocent een voortrekkersrol kan nemen in zowel het eerste- als het tweedegraadsgebied. Daarbovenop worden de bovenbouwthema's behandeld, zoals bijvoorbeeld literatuurdidactiek. Het metaniveau komt tot uiting in aandacht voor opvattingen over onderwijzen en over het leren van leerlingen.

In verband met de gevarieerde instroom van masterstudenten, sommigen starten kort na de bachelor, maar velen pas lang na de bachelor, is er wat herhaling of een inleiding nodig aan de start van de opleiding.

Belangrijkste wijzigingen bij herijking

De herijkte kennisbasis bevat enkele belangrijke wijzigingen ten opzichte van de eerste versie.

Op het gebied van de taalvaardigheden is in de herijkte versie geen externe internationale toets meer genoemd, maar in het kader van de borging zal er op

alle drie de hogescholen een internationale, extern gevalideerde toets worden afgenomen, op het gevraagde niveau (C1) voor iedere vaardigheid afzonderlijk. Dit in lijn met de kennisbasis van de bachelor Frans en met de kennisbases van de masteropleidingen Duits, Engels en Spaans.

Daarnaast zijn de indicatoren voor de taalvaardigheden, in navolging van de kennisbasis van de bachelor, nu ontleend aan of afgeleid van de *Taalprofielen 2015* van de SLO.

Een andere belangrijke wijziging betreft de eigen opvattingen, c.q. eigen visie op taal leren en onderwijs; deze hebben in de herijkte kennisbasis een prominente plaats gekregen.

4 Beschrijving kennisdomeinen

Opbouw kennisdomeinen

Domein 1: Taalvaardigheden
Subdomein 1.1: Luistervaardigheid
Subdomein 1.2: Leesvaardigheid
Subdomein 1.3: Spreek- en gespreksvaardigheid
Subdomein 1.4: Schrijfvaardigheid
Domein 2: Taalkunde
Subdomein 2.1: Algemene en toegepaste taalwetenschap
Subdomein 2.2: Taalverandering en taalvariatie
Domein 3: Literatuur en cultuur
Subdomein 3.1: Stromingen en periodes
Subdomein 3.2: Genres
Subdomein 3.3: Analyse en interpretatie van literaire teksten
Subdomein 3.4: Cultuur(geschiedenis)
Domein 4: Vakdidactiek
Subdomein 4.1: Visie op taal leren en onderwijs
Subdomein 4.2: Toetsing en beoordeling
Subdomein 4.3: Ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van (eigen) onderwijs
Domein 5: Wetenschappelijke grondslagen en ontwikkelingen
Subdomein 5.1: Kennis van de theoretische basisconcepten van het vakgebied en ontwikkelingen hierin
Subdomein 5.2: Kennis en praktische beheersing van het uitvoeren van vakdidactisch onderzoek inclusief correcte verslaglegging

Domein 1: Taalvaardigheden

Subdomein 1.1: Luistervaardigheid

Beheersing van het Frans op C1-niveau van het Europees Referentiekader (ERK) in luistervaardigheid.

Indicatoren

1. De student kan een langer betoog begrijpen, zelfs wanneer dit niet duidelijk gestructureerd is en wanneer relaties slechts impliciet zijn en niet expliciet worden aangegeven. Hij kan (zonder al te veel inspanning) tv-programma's en films begrijpen.

2. De student is vaardig in het benutten van contextuele, grammaticale en lexicale aanwijzingen om daaruit houdingen, stemmingen en intenties af te leiden en te anticiperen op het vervolg.

Subdomein 1.2: Leesvaardigheid

Beheersing van het Frans op C1-niveau van het Europees Referentiekader (ERK) in leesvaardigheid.

Indicatoren

1. De student kan lange en complexe feitelijke en literaire teksten begrijpen, en het gebruik van verschillende stijlen waarderen. Hij kan gespecialiseerde artikelen en lange technische instructies begrijpen, zelfs wanneer deze geen betrekking hebben op zijn vakgebied.
2. De student is vaardig in het gebruik van contextuele, grammaticale en lexicale aanwijzingen om daaruit houdingen, stemmingen en intenties af te leiden en te anticiperen op het vervolg.

Subdomein 1.3: Spreek- en gespreksvaardigheid

Beheersing van het Frans op C1-niveau van het Europees Referentiekader (ERK) in spreek- en gespreksvaardigheid.

Indicatoren

1. De student kan zichzelf zowel in dialoog als in presentatie vloeiend en spontaan uitdrukken zonder merkbaar naar uitdrukkingen te hoeven zoeken. Hij kan de taal flexibel en effectief gebruiken voor sociale en professionele doeleinden. Hij kan ideeën en meningen met precisie formuleren en zijn bijdrage vaardig aan die van andere sprekers aanpassen.
2. De student kan een duidelijk, gedetailleerd betoog geven over complexe onderwerpen en daarbij subthema's integreren, specifieke standpunten ontwikkelen en het geheel afronden met een passende conclusie.
3. De student heeft een goede beheersing van een breed repertoire aan woorden, waardoor hiaten in de woordenschat gemakkelijk kunnen worden gedicht met omschrijvingen; er is in geringe mate sprake van zichtbaar zoeken naar uitdrukkingen. Heeft een goede beheersing van idiomatische uitdrukkingen en uitdrukkingen uit de spreektaal.
4. De student maakt weinig grammaticale fouten en is in staat tot het maken van complexe grammaticale structuren.

Subdomein 1.4: Schrijfvaardigheid

Beheersing van het Frans op C1-niveau van het Europees Referentiekader (ERK) in schrijfvaardigheid.

Indicatoren

1. De student kan zich in duidelijke, goed gestructureerde tekst uitdrukken en daarbij redelijk uitgebreid standpunten uiteenzetten. Hij kan een brief, een opstel of een verslag schrijven over complexe onderwerpen en daarbij de voor hem belangrijke punten benadrukken. Hij kan schrijven in een stijl die past bij de lezer die hij in gedachten heeft.
2. De student kan duidelijke, vloeiende, goed gestructureerde geschreven taal voortbrengen, die getuigt van een goede beheersing van ordeningspatronen, verbindingswoorden en cohesie bevorderende elementen.
3. De student beschikt over een breed lexicaal repertoire en gebruikt waar nodig complexe grammaticale structuren.

Domein 2: Taalkunde

Subdomein 2.1: Algemene en toegepaste taalwetenschap

Concepten uit en ontwikkelingen in de algemene en toegepaste taalwetenschap; taalverwervingstheorieën.

Indicatoren

1. De student kan taaluitingen analyseren met behulp van concepten uit de taalwetenschap (zoals affixes uit de morfologie) en kan deze plaatsen in het kader van ontwikkelingen (zoals taalvernieuwing).
2. De student kan concepten uit de algemene en toegepaste taalwetenschap (zoals de relatie tussen taal en hersenen) gebruiken om verschijnselen in het Frans te benoemen en beschrijven (zoals taalstoornissen).
3. De student heeft kennis van de processen die bij (vreemde)taalverwerving van belang zijn.
4. De student kan taalverwervingstheorieën en resultaten van taalverwervings- en taalontwikkelingsonderzoek beoordelen op hun relevantie voor de taalverwervingsdidactiek.

Subdomein 2.2: Taalverandering en taalvariatie

Geschiedenis van het ontstaan van de huidige standaardtaal; studie van synchrone variaties in Franstalige landen en in verschillende subculturen.

Indicatoren

1. De student heeft kennis van en inzicht in de geschiedenis van het Frans.
2. De student kent de vormen van taalvariatie binnen Frankrijk (meertaligheid, standaardtaal, regionale, sociale en stilistische variatie).
3. De student heeft inzicht in de wederzijdse beïnvloeding van het Frans en andere Europese talen.
4. De student heeft kennis van de evolutie en de plaats van het Frans wereldwijd (francophonie).

5. De heeft inzicht in sociolinguïstische processen met betrekking tot het Frans, zoals taal als sociaal verschijnsel, identiteit, taalcontact, taalpolitiek.
6. De student kan hedendaagse taaluitingen analyseren.

Domein 3: Literatuur en cultuur

Subdomein 3.1: Stromingen en periodes

Het bestuderen van kenmerkende literaire werken, schrijvers en stromingen van de Franstalige letterkunde.

Indicatoren

1. De student heeft een overzicht van de historische ontwikkeling van de Franstalige letterkunde, heeft representatieve literaire teksten gelezen en bestudeerd en kan deze werken plaatsen in hun maatschappelijke en historische context.
2. De student kan de kenmerken van de belangrijkste stromingen in de Franse literatuur benoemen (zoals romantisme en realisme).
3. De student kan stromingen met elkaar vergelijken en de samenhang ertussen aangeven.
4. De student kan de kenmerken van die stromingen in primaire teksten herkennen, analyseren en interpreteren.

Subdomein 3.2: Genres

Historische ontwikkeling en kenmerkende eigenschappen van literaire genres zoals proza, poëzie en drama en de verschillende sub-genres ervan.

Indicatoren

1. De student kan teksten in genres indelen.
2. De student kent specifieke kenmerken van verschillende genres en kan die gebruiken voor het analyseren van primaire teksten.
3. De student kan verbanden leggen tussen vormen / genres en tijdperken / stromingen.

Subdomein 3.3: Analyse en interpretatie van literaire teksten

Theoretische concepten, benaderingen en terminologie gebruiken bij de bespreking van literaire teksten.

Indicatoren

1. De student heeft inzicht in en kennis van verschillende theorieën op het gebied van algemene literatuurwetenschap, zoals critique historique en structuralisme.

2. De student kan primaire teksten analyseren volgens een door hem gekozen benadering (zoals 'close reading' en intertekstualiteit) en zijn interpretatie onderbouwen met gebruikmaking van wetenschappelijke secundaire literatuur.

Subdomein 3.4: Cultuur(geschiedenis)

De rol en positie van literatuur in relatie tot andere kunstvormen in de culturele en historisch-maatschappelijke context. De raakvlakken van literatuur met culturele en kunstzinnige vorming. Aandacht voor cultureel-maatschappelijke ontwikkelingen. Aandacht voor de francophonie.

Indicatoren

1. De student kan kunstzinnige en sociaal belangrijke fenomenen, zoals de verlichting, plaatsen in hun historische en culturele context.
2. De student kan een literair werk plaatsen in de brede context van een culturele stroming, en de gemeenschappelijke kenmerken van culturele uitingen benoemen.
3. De student heeft kennis van actuele cultureel-maatschappelijke ontwikkelingen in Frankrijk en de francophonie en kan die inzetten in het kader van eigen (wereld)burgerschap.
4. De student kan de kenmerkende eigenschappen van de (francofone) literatuur plaatsen in historische en culturele ontwikkelingen.

Domein 4: Vakdidactiek

Subdomein 4.1: Visie op taal leren en onderwijs

Opvattingen over effectief taal- en cultuuronderwijs. Kritisch kijken naar (eigen) opvattingen over taal leren en onderwijzen, internationalisering. Taalbeleid moderne vreemde talen (mvt). Leerbehoeften, leerlijnen en eindtermen worden in overeenstemming gebracht.

Indicatoren

1. De student kan eigen opvattingen en opvattingen binnen de school over leren en onderwijzen kritisch tegen het licht houden, en zich voor zijn beargumenteerde visie op effectief taal- en cultuuronderwijs baseren op zowel wetenschappelijke inzichten als praktijkkennis.
2. De student kan (individuele) leerbehoeften van leerlingen in de bovenbouw analyseren in relatie tot de eisen van de eindtermen.
3. De student kan vorm geven aan de doorlopende leerlijn tussen onder- en bovenbouw en leerlijnen binnen de bovenbouw.
4. De student kan vanuit zijn positie als vakdocent Frans bijdragen aan vakoverstijgend werken binnen de schoolcontext.

5. De student kan in samenwerking met collega's taalonderwijs vorm geven aan taalbeleid op het gebied van moderne vreemde talen.
6. De student kan vanuit zijn positie als docent Frans internationale contacten leggen.
7. De student kan zich op de hoogte houden van internationale ontwikkelingen op het gebied van zijn beroep.
8. De student kan nieuwe tendensen in het voortgezet onderwijs zoals gepersonaliseerd onderwijs, differentiatie en ict-gebruik plaatsen in relatie tot het schoolvak Frans.

Subdomein 4.2: Toetsing en beoordeling

Verschillende aspecten van formatieve en summatieve toetsing; begrip van het leereffect van toetsing, gangbare concepten in toetsing. Verschillende manieren van feedback en hun effect op het leren van een taal.

Indicatoren

1. De student kent de eisen van eindexamens en kan binnen het PTA (programma toetsing en afsluiting) toetsen en schoolexamens voor de vijf vaardigheden en literatuur ontwikkelen en de leerlingen voorbereiden op het Centraal Schriftelijk Eindexamen havo/vwo.
2. De student heeft kennis van diagnostiek en van geschikte remediërende activiteiten.
3. De student kent algemene en vakspecifieke criteria om zowel formatieve als summatieve toetsen te ontwikkelen, te beoordelen en ervan te laten leren.
4. De student kan de (individuele) leerprogressie en de resultaten van bovenbouwleerlingen monitoren, meten en beoordelen.
5. De student kan toetsen analyseren op betrouwbaarheid, validiteit en transparantie.
6. De student kan voor het evalueren van leerprogressie naast docentfeedback ook peer learning en self feedback organiseren.
7. De student heeft kennis van wijzen van projectafsluitingen en kan naast toetsen ook andere toetsvormen zoals taken, portfolio's en profielwerkstukken beoordelen op basis van zelf opgestelde beoordelingscriteria.
8. De student heeft een visie op toetsing en beoordeling van taal in de bovenbouw en kan die opvattingen onderbouwen met gangbare inzichten omtrent toetsing bij moderne vreemde talen.
9. De student is op de hoogte van mogelijke externe toetsing in zijn vakgebied, zoals DELF-junior. (*DELF: Diplôme d'Etudes en Langue Française*)

Subdomein 4.3: Ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van (eigen) onderwijs

Kennis van theorieën (waaronder taalverwervingstheorieën) en toepassingen daarvan rond de didactiek van het eerstegraadsgebied van:

- de vijf communicatieve vaardigheden
- grammatica en vocabulaireverwerving

- literatuurdidactiek
- intercultureel leren

Indicatoren

1. De student kan werken vanuit de communicatieve benadering en kent de ERK-niveaus die leerlingen moeten behalen.
2. De student kan aansprekend en adequaat lesmateriaal ontwikkelen waarbij gebruik wordt gemaakt van authentiek materiaal. Het materiaal past binnen de belevingswereld van de bovenbouwleerlingen en sluit aan bij hun abstractieniveau en leerproces en leidt tot een betekenisvolle output.
3. De student kan de doeltaal als voertaal hanteren en dit bij de bovenbouwleerlingen in onderlinge interactie stimuleren. De student kan de doeltaal als leertaal inzetten.
4. De student stimuleert taalbewustzijn ('language awareness') bij leerlingen.
5. De student kan van zijn bovenbouwleerlingen zelfstandige taalleerders maken door in zijn lessen systematisch zelfstandig en samenwerkend leren te bevorderen middels het gebruik van leerstrategieën, metacognitieve vaardigheden en individuele formatieve evaluatie mede met het oog op differentiatie naar leerbehoefte.
6. De student kan alle taaltaken die hij voor leerlingen ontwerpt plaatsen binnen ERK-niveaus.
7. De student kan tekortkomingen van leergangen analyseren en effectief compenseren met zelf ontwikkeld lesmateriaal.
8. De student kan de meerwaarde van ict-toepassingen inschatten en op efficiënte wijze inzetten in zijn onderwijs in het eerstegraadsgebied.
9. De student kan intercultureel leren en literatuur inzetten als middel tot persoonlijke en maatschappelijke vorming (in het kader van Bildung en/of (wereld)burgerschap).

Domein 5: Wetenschappelijke grondslagen en ontwikkelingen

Subdomein 5.1: Kennis van de theoretische basisconcepten van het vakgebied en ontwikkelingen hierin

Beargumenteed kunnen reageren op voor het schoolvak relevante ontwikkelingen.

Indicatoren

1. De student is zich bewust van de positie van het schoolvak Frans binnen het reguliere voortgezet onderwijs, tweetalig onderwijs, hoger beroepsonderwijs, en speciaal onderwijs.
2. De student kan (internationale) wetenschappelijke bronnen vinden en gebruiken bij het innemen van een standpunt ten aanzien van zijn schoolvak en beroep.

3. De student kan theorieën en benaderingswijzen verwerken in zijn onderwijs op een voor de doelgroep passende wijze.
4. De student kan nieuwe ontwikkelingen in het vakgebied bijhouden en kan nieuwe concepten relateren aan een bestaand theoretisch kader.

Subdomein 5.2: Kennis en praktische beheersing van het uitvoeren van vakdidactisch onderzoek inclusief correcte verslaglegging

Onderzoeksmethoden, visies op onderzoek, benaderingswijzen en ethiek van onderzoek. Stimuleren onderzoekende en kritisch-reflectieve houding (bij collega's en leerlingen).

Indicatoren

1. De student kan empirisch, in casu vakdidactisch onderzoek uitvoeren: een onderzoeksvraag formuleren, gangbare onderzoeksmethoden uit de sociale wetenschappen toepassen en conclusies trekken uit de eigen onderzoeksresultaten gerelateerd aan de onderzoeksvraag en daar op correcte wijze verslag van doen.
2. De student kan wetenschappelijk onderbouwd onderzoek uitvoeren naar de eigen lespraktijk of het taalonderwijs in de eigen school, daarbij rekening houdend met ethische aspecten.
3. De student draagt bruikbare kennis uit onderzoek uit naar collega's en leerlingen.
4. De student stimuleert collega's om kennis verworven uit onderzoek in te zetten om onderwijs te vernieuwen.

5 Redactie en validering

Redactieteam

Frans Carré	Fontys Lerarenopleiding Tilburg
Florence Gaillard	Hogeschool Utrecht
Martine Thoraval	Hogeschool van Amsterdam
Yvonne van Rijk	Hogeschool van Amsterdam
Astrid Eelkema	Hogeschool van Amsterdam

Valideringsgroep

Inge Elferink, MA	Vakdidacticus Frans, PhD-candidate, Rijksuniversiteit Groningen
Martine Thoraval	Vertegenwoordiger schrijfgroep kennisbasis, Hogeschool van Amsterdam
Petra Smulders	Voorzitter valideringsgroep, stuurgroep LOVM, Hogeschool van Amsterdam
Gitte Hoogland	Projectleider, <i>10voordeleraar</i>

Colofon

Den Haag, maart 2018

Uitgave

10voordeleraar, Vereniging Hogescholen

www.10voordeleraar.nl

Aan de totstandkoming van deze uitgave is de uiterste zorg besteed. Voor informatie die nochtans onvolledig of onjuist is opgenomen, aanvaarden de auteurs, redactie en uitgever geen aansprakelijkheid voor de gevolgen daarvan.